

Kasvatusalan valintayhteistyöverkosto (VAKAVA) kirjallinen koe

ke 11.5.2011
Kysymysvihko

Nimi: _____

Henkilötunnus: _____

Kysymykset

Tehtävissä 1–41 oikeasta vastauksesta saa +1 pistettä, väärästä vastauksesta -1 pistettä ja vastaamatta jättämisestä 0 pistettä.

Onko väite artikkelin mukaan oikein vai väärin?

Seuraavat väitteet ovat Holopaisen ja Savolaisen artikkelista

”Lukivaikeudet ja koettu psyykinen hyvinvointi toisen asteen opintojen alussa”.

Väite	Oikein	Väärin
1. Tytöt ovat nuoruusiässä uupuneempia kuin pojat.	X	
2. Ammatillisessa koulutuksessa olevat oppilaat ovat uupuneempia kuin lukiolaiset.		X
3. Lukemisen ja kirjoittamisen vaikeudet ovat yksi yleisimmistä oppimisvaikeuksista.	X	
4. Tytöt ymmärtävät lukemaansa huonommin kuin pojat.		X
5. Lukivaikeudet eivät ole yhteydessä koulutusuran pituuteen.		X
6. Lukivaikeuksien aiheuttama stressi vähenee aikuisikään tultaessa.	X	
7. Aiempi masentuneisuus oli vahvin lukiolaisten kouluuupumusta selittävä muuttuja.	X	
8. Lukivaikeudet eivät nykyisessä koulutusjärjestelmässämme vaikuta nuorten koulutusvalintoihin.		X

Seuraavat väitteet ovat Mannisen artikkelista ”Sopeuttavaa sivistystyötä?”.

Väite	Oikein	Väärin
9. Aikuiskoulutus kehittää sosiaalista pääomaa, mutta vähentää sosiaalista koheesiota.		X
10. Mannisen mukaan vapaan sivistystyön sopeuttava koulutus estää mahdollisuuden tuottaa koulutuksella jotakin uutta.	X	
11. Aikuiskasvatuksen kirjallisuudessa esitetyt ajatukset ja käytännön aikuiskasvatustoiminta ovat keskenään yhdenmukaisia.		X
12. Aikaisemmat tutkimukset viittaavat siihen, että aikuis-koulutuksella ei ole vaikutusta asennemuutoksiin.		X

Seuraavat väitteet ovat Nivalan artikkelista

”Sosiaalipedagogiikka nuorten yhteiskunnallisen kasvun tukena”.

Väite	Oikein	Väärin
13. Alun perin sosiaalipedagogiikka on kehittynyt täydentämään perinteisten kasvatusinstituutioiden toimintaa.	X	
14. Sosiaalipedagoginen toiminta rajoittuu nuoruuteen.		X
15. Sosiaalisesta huono-osaisuudesta selviytymisen tukeminen on osa sosiaalipedagogiikkaa.	X	
16. Sekundaarisosialisaatio päättyy lapsuuden loppuessa.		X
17. Yksilön paikka yhteiskunnassa tarkoittaa pysyvää sijaa ja asemaa osana yhteiskuntajärjestelmää.		X
18. Nuorten keskuudessa tehty sosiaalipedagoginen työ keskittyy erityisesti työmarkkinoille kiinnittymisen tukemiseen.		X
19. Sosiaalipedagoginen toiminta on luonteeltaan terapeuttista.		X

**Seuraavat väitteet ovat Sahlbergin artikkelista
”Ideat, innovaatiot ja investoinnit koulun kehittämisessä”.**

Väite	Oikein	Väärin
20. Menestyminen tieolympialaisissa kertoo siitä, että kyseinen maa on onnistunut koulujärjestelmänsä rakentamisessa.		X
21. Pisa-tutkimukset kertovat luotettavasti koulujärjestelmän laadusta, koska ne mittaavat osaamista laajasti.		X
22. Englannin koulureformilaki (1988) on konservatiivisen koulutuspolitiikan juridinen kiteytymä.	X	
23. Opetushallitus oli keskeisessä roolissa 1980-luvun kokonaisopetus- ja yhtenäiskoulukokeiluissa.		X
24. Erään tutkimuksen mukaan peruskoulun yläluokkien opetus on Suomessa selvästi kalliimpaa ja lukio-opetus halvempaa kuin OECD-maissa keskimäärin.	X	
25. Sahlbergin mukaan innovaatiotoiminta kohdistuu maailmalla etenkin sosiaalisiin innovaatioihin.		X

**Seuraavat väitteet ovat Karlssonin artikkelista
”Lapsinäkökulmainen tutkimus ja aineiston tuottaminen”.**

Väite	Oikein	Väärin
26. Lapsuus sosiaalisina konstruktioina merkitsee, että lapsuus on aikaan ja paikkaan sidottu käsite.	X	
27. Lasten haastattelemisen ongelmana on se, että he ovat yleensä levottomia, eivätkä jaksaa keskittyä vastaamaan.		X
28. Lasten haastatteluja tutkittaessa on havaittu, että haastattelijat puhuvat yleensä enemmän kuin haastateltavat.	X	
29. Tutkijan on aina pyrittävä erottamaan mikä lasten kertomuksissa on totta ja mikä mielikuvitusta.		X

30. Lasten tutkijan on hankittava poliisin myöntämä tutkimuslupa.		X
31. Lapsinäkökulmaiseen tutkimukseen olisi valittava sellaisia lapsia, jotka osaavat kertoa tunteistaan.		X
32. Tyttöjen ja poikien tutkimuksessa on sovellettava erilaisia lähestymistapoja.		X
33. Lapsinäkökulmaisessa tutkimuksessa nojaututaan dynaamiseen paikka- ja aikakäsitykseen.	X	
34. Lapsinäkökulmaisessa tutkimuksessa tutkija koettaa integroitua lapsijoukkoon.		X
35. Lapsilähtöisyys pohjautuu lähinnä herbartilaiseen filosofiaan.		X
36. Lapsilähtöisessä tutkimuksessa on olennaista, kokeeko lapsi tutkijan olevan kiinnostunut hänen ajatuksistaan.	X	

Seuraavat väitteet ovat Sarjen artikkelista

”Naisvoimistelusuksupolvien ihanteet aikansa kasvatuskulttuurin heijastumina”.

Väite	Oikein	Väärin
37. Pestalozzilaisessa näkemyksessä kasvatuksella oli mahdollista vaikuttaa lapsen ominaisuuksiin.	X	
38. Herbartilaisessa naisvoimistelussa tulee välttää eettisten arvojen opettamista.		X
39. Reformipedagogisen ajattelun mukaan kilpailu ei sovi naisille.	X	
40. Siveys oli keskeisessä asemassa sekä Uno Cygnaeuksen että Mikael Soinisen kasvatuserittelussa.	X	
41. Suomalaisen naisvoimistelun kasvatuseritys muuttui 1930-luvulla opettajakeskeisestä kasvatuserityksestä kohti vapaampaa, oppilakeskeistä ajattelua.		X

Tehtävissä 42–74 oikeasta vastauksesta saa +1 pistettä, väärästä vastauksesta -1/3 pistettä ja vastaamatta jättämisestä 0 pistettä. Kussakin tehtävässä on vain yksi oikea vaihtoehto.

Valitse, mikä tehtävän väitteistä (a–d) on artikkelin mukaan oikein.

42. Vaikeudet lukemaan ja kirjoittamaan oppimisessa ovat (H&S)

- a) yleisempiä pojilla kuin tytöillä. (O)
- b) yleisempiä tytöillä kuin pojilla.
- c) yhtä yleisiä tytöillä ja pojilla.
- d) joidenkin tutkimusten mukaan yleisempiä tytöillä ja toisten tutkimusten mukaan pojilla.

43. Suomalainen naisvoimisteluliike on (Sar)

- a) postmoderni ilmiö.
- b) merkantilismin tuote.
- c) työväen vallankumoustaite.
- d) modernisaation ilmiö. (O)

44. Suomalaisen koulun kehittämisen ensimmäistä vaihetta (1988-1995) voidaan pitää kansainvälisestikin poikkeuksellisena, koska (Sah)

- a) koulu, koulutuspolitiikka, tiede ja opettajankoulutus onnistuttiin saamaan saman asian taakse. (O)
- b) koulutuspolitiikka ja tiede yritettiin pitää erillään toisistaan.
- c) koulu jätettiin yksin kehittämään toimintaansa.
- d) opettajankoulutus sai vahvan roolin.

45. Suomen naisten voimisteluliikkeen perustaja oli (Sar)

- a) Anni Collan.
- b) Siiri Rantanen.
- c) Elin Kallio. (O)
- d) Hertta Kuusinen.

46. Tutkimuksen lapsinäkökulmaa kritisoidaan siitä, että (K)

- a) aikuinen tutkija ei voi koskaan asettua lapsen asemaan. (O)
- b) se on liian teoreettista.
- c) se on keskittynyt vääriin asioihin.
- d) siihen sisältyy ylitsepääsemättömiä eettisiä ongelmia.

47. Suvi Tuovilan väitöskirjaansa varten kehittämässä ns. kahdeksanpäiväisen viikon menetelmässä (K)

- a) tutkitaan lasten käsityksiä ajankulusta.
- b) lapsille opetetaan uusi viikkojärjestys.
- c) lapset saavat kertoa viikosta omalla tavallaan. (O)
- d) tutkija opettelee käyttämään aikansa tehokkaammin.

48. Holopaisen ja Savolaisen tutkimuksen mukaan (H&S)

- a) masentuneisuus on yhtä yleistä lukioissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa.
- b) masentuneisuus on tyypillisempää lukiolaisille kuin ammatillisissa oppilaitoksissa opiskeleville. (O)
- c) masentuneisuus on tyypillisempää ammatillisissa oppilaitoksissa opiskeleville kuin lukiolaisille.
- d) masentuneisuuden yleisyyttä on mahdoton tutkia.

49. Väittäessään että aikuiskasvatuksen retoriikan ja käytäntöjen välillä on suuri kuilu, Manninen tarkoittaa sitä, että

- a) tutkijat ja kehittäjät puhuvat muutoksesta, mutta käytännön kouluttajat sopeuttavat kansalaisia nykyiseen yhteiskuntaan. (O)
- b) retoriikan tasolla puhutaan yhteisöistä ja yhteiskunnasta, mutta käytännön kouluttajat toimivat yksilöiden kanssa.
- c) aikuiskoulutuksessa opiskelijoiden näkemykset eivät vieläkään pääse tarpeeksi esille.
- d) aikuiskoulutuksen kentällä teoretisointia vierastetaan.

50. Globaalissa koulureformiliikkeessä (Sah)

- a) yhteiskunnallisten aineiden osuus lisääntyy.
- b) pyritään erottamaan tehokkaat koulut tehottomista. (O)
- c) keskitetyn opetus suunnitelman sijaan pyritään hajautettuun opetus suunnitelmaan.
- d) opettajat menettävät pedagogisen vapautensa.

51. Klassinen sadutus on menetelmä, missä (K)

- a) lasta pyydetään keksimään jatko tutkijan kertomalle sadulle.
- b) lasta pyydetään keksimään tutulle sadulle uusi loppu.
- c) lapsi kertoo sadun tutkijan antamasta aiheesta.
- d) lapsi kertoo sadun vapaasti valitsemastaan aiheesta. (O)

52. Aineistotriangulaatiosta oli Mannisen tutkimuksessa se etu, että

- a) se mahdollisti sekä sosiologisen, historiallisen että psykologisen näkökulman tuomisen mukaan tutkimukseen.
- b) voitiin tutkia sekä aikuiskoulutuksen vaikuttavuutta että vaikutuksia.
- c) sekä funktionalistinen että kriittinen näkökulma voitiin yhdistää siten, että empiirinen tutkimus mahdollisti molempien näkökulmien koetteluun.
- d) saatiin tukea sille oletukselle, että radikaalia muutosta kuvaavien lausumien puuttuminen aineistosta ei ole metodologinen ongelma. (O)

53. Primaarisosialisaatiossa olennaista on (N)

- a) yhteiskunnan normien oppiminen.
- b) tunteiden vapaa ilmaisu.
- c) aikuisen läsnäolo lapsen kehittymisen tukijana. (O)
- d) kulttuurinperinnön säilyminen alkuperäisenä.

54. Toisin kuin joissakin muissa tutkimuksissa Holopaisen ja Savolaisen tutkimuksessa lukivaikeuksilla

- a) näyttäisi olevan suora yhteys masentuneisuuteen.
- b) näyttäisi olevan suora yhteys koulu-uupumukseen.
- c) näyttäisi olevan suora yhteys masentuneisuuteen ja koulu-uupumukseen.
- d) ei näyttäisi olevan suoraa yhteyttä masentuneisuuteen eikä koulu-uupumukseen. (O)

55. Koulun kehittämisen kolmannen aikakauden (2001–2009) keskeisenä teemana Suomessa oli (Sah)

- a) verkostoituminen.
- b) tuottavuus. (O)
- c) oppimiskäsitys.
- d) arvopohja.

56. Sahlberg nimittää suomalaisen koulutuksen merkkipaaluksi

- a) Akvaarioprojektia.
- b) vuoden 2001 PISA-tutkimuksen tuloksia. (O)
- c) vuoden 1994 opetussuunnitelmauudistusta.
- d) peruskoulu-uudistuksen toteuttamista.

57. Suomessa naisvoimisteluliike alkoi (Sar)

- a) 1800-luvulla. (O)
- b) vuosina 1900–1919.
- c) maailmansotien välisenä aikana.
- d) toisen maailmansodan jälkeen.

58. Lapsinäkökulman esiin saamiseksi on kehitetty erilaisia menetelmiä, muun muassa (K)

- a) kuvittelukaappi.
- b) satusohva.
- c) miellekarttalipasto. (O)
- d) kokemuskarttakaappi.

59. Peruskoulu ei saanut taakseen kaikkien kannatusta. Vastustajat epäilivät sitä (Sah)

- a) liian helpoksi kouluksi.
- b) eriarvoistavaksi kouluksi.
- c) taloudellisia ja henkisiä resursseja hukkaavaksi kouluksi. (O)
- d) liikaa oppilaan yksilöllisyyttä korostavaksi kouluksi.

60. Koulu-uupumus on määritelty pitkittyneeksi stressioireyhtymäksi, jossa voidaan erottaa kolme erilaista tekijää. Ne ovat (H&S)

- a) hermostollinen poikkeavuus, uupumusasteinen väsymys sekä kyvyttömyyden ja riittämättömyyden tunteet opiskelijana.
- b) uupumusasteinen väsymys, hermostollinen poikkeavuus sekä kouluhaluttomuus.
- c) univaikeudet, uupumusasteinen väsymys sekä kyyninen asenne opintoja kohtaan.
- d) uupumusasteinen väsymys, kyyninen asenne opintoja kohtaan sekä kyvyttömyyden ja riittämättömyyden tunteet opiskelijana. (O)

61. Koulu-uupumus koskettaa suomalaisista nuorista noin (H&S)

- a) 2 prosenttia.
- b) 5 prosenttia.
- c) 10 prosenttia. (O)
- d) 15 prosenttia.

62. Allardtin mukaan ihmisen hyvinvointi rakentuu seuraavien tarpeiden täytymisestä (N)

- a) knowing, owning, showing.
- b) having, loving, being. (O)
- c) having, loving, knowing.
- d) being, owning, loving.

63. Suomessa 1980-luvun lopussa esitetty kritiikki peruskoulua kohtaan kohdistui etenkin (Sah)

- a) tasokurssien käyttöönottoon.
- b) oppimistavoitteiden alhaisuuteen.
- c) epäpätevien opettajien suureen määrään.
- d) tasapäistävään opetukseen. (O)

64. Lapsinäkökulmaisen tutkimuksen haaste on se, että(K)

- a) tutkimusrahoituksen määrä on vähäinen.
- b) tutkimuskäytännöt on kehitetty aikuisille luontaisten toimintatapojen ehdoilla. (O)
- c) on vaikea löytää tutkittavaksi sellaisia lapsia, jotka osaavat vastata kysymyksiin.
- d) tutkimusala on kehittymätön.

65. Suomalaisen naisvoimistelun keskeiseksi päämääräksi määriteltiin 1920-luvulla (Sar)

- a) työväenluokan vallankumouksen edistäminen.
- b) sukupuoliroolien hävittäminen.
- c) sirouden tavoittelu. (O)
- d) voiman ja nopeuden kehittäminen.

66. Wider benefits -lähestymistapa korostaa erityisesti sitä, että koulutuksen (M)

- a) vaikutuksen arviointi on tärkeämpää kuin sen vaikuttavuuden arviointi.
- b) laajempia vaikutuksia pitää arvioida tavoitevapaasti. (O)
- c) tärkein tehtävä on sille asetettujen tavoitteiden saavuttaminen.
- d) tavoitteet pitää asettaa realistisiksi.

67. Mikä seuraavista väitteistä sopii yhteen sen kanssa, mitä Manninen aineistostaan huomasi?

- a) omaehtoinen aikuisopiskelu on lähinnä itsensä toteuttamista, eikä sillä ole suurta yhteiskunnallista tai koulutuspoliittista merkitystä.
- b) juuri kukaan aikuiskoulutukseen osallistuneista ei katsonut, että se lisää henkistä hyvinvointia
- c) aikuisopiskelun vaikutukset ovat hyvin yksilöllisiä. (O)
- d) monet aikuisopiskelijat pitävät tärkeänä aikuiskoulutuksessa sitä, että se auttaa kriittisesti tiedostamaan yhteiskuntamme ja kulttuurimme epäkohtia.

68. Varhaisen sekundaarisosialisaation tärkein, selvästi yhteiskunnallinen, toimintaympäristö on (N)

- a) media.
- b) perhe.
- c) koulu. (O)
- d) vapaa-ajan harrastukset.

69. Sadutuksen avulla kerättyjä tarinoita arvioitaessa on lähtökohtana, että (K)

- a) kertoessaan lapsi käyttää sitä, mitä on aiemmin kuullut, kokenut ja pohtinut. (O)
- b) syntyneet tarinat peilaavat lähinnä lasten taitoa kertoa.
- c) kertoessaan lapset käyttävät mielikuvitustaan, eikä tarinoilla siksi ole tutkimuksellista arvoa.
- d) lapsien kertomuksia analysoimalla on helppo päätellä ketkä puhuvat totta.

70. Sosiaalipedagogisen ajattelun ja toiminnan juuret ovat (N)

- a) 1600-luvun kirkollisessa toiminnassa.
- b) 1700-luvun maalausköyhälistön aseman parantamisessa.
- c) 1800-luvun saksalaisen teollistumisen aikakaudessa. (O)
- d) 1900-luvun maailmansotien jälkiseurauksen hoidossa.

71. Lasten haastattelemisessa on huomioitava se, että (K)

- a) pieni lapsi vastaa esitettyihin kysymyksiin hyvin kirjaimellisesti ja pyrkien huomaamaan haastattelijan odotukset. (O)
- b) pieni lapsi ei halua puhua vieraalle aikuiselle.
- c) lapset kertovat mielellään epäolennaisista asioista.
- d) lapsen puheita tulkittaessa pitää haastatella myös hänen vanhempiaan.

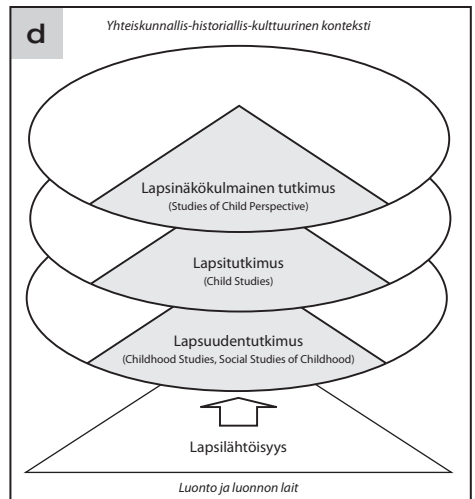
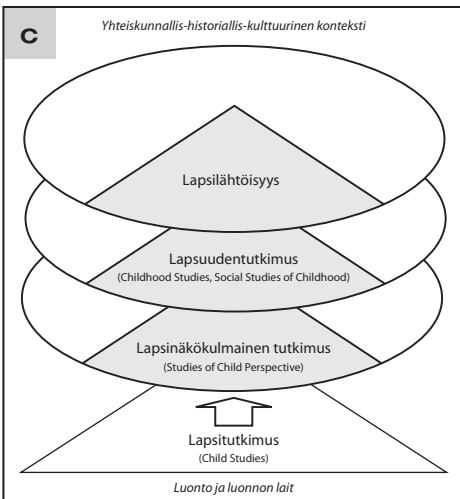
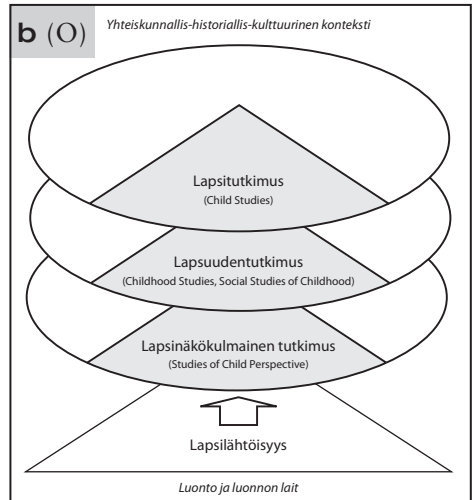
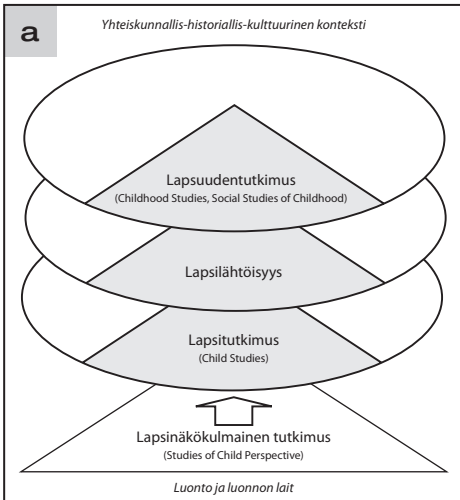
72. Mannisen mukaan sosiaalinen pääoma ei ole yksilön omaisuutta vaan sosiaalinen ilmiö, koska

- a) se perustuu sosiaalisiin verkostoihin, luottamukseen, normeihin ja yhteistyöhön. (O)
- b) sitä voi tutkia vain sosiologisesta näkökulmasta.
- c) se liittyy koulutuspoliittisiin ulottuvuuksiin.
- d) sosiaalista koheesiota ei ole ilman sitä.

73. Lapsinäkökulman haltuunoton haastavuus on johtanut muun muassa siihen, että (K)

- a) tutkijoiden koulutusta on täytynyt lisätä.
- b) tutkijoiden määrää on täytynyt lisätä.
- c) lapsia on täytynyt kouluttaa ennen tutkimusta.
- d) lapsia on otettu kansatutkijoiksi. (O)

74. Mikä kuvioista (a–d) vastaa Karlssonin artikkelissa esitettyä kuviota lapsuustutkimuksen käsityshierarkiasta?

Tehtävien 75–86 kussakin kohdassa (a–d) oikeasta vastauksesta saa +1 pistettä, väärästä vastauksesta -1 pistettä ja vastaamatta jättämisestä 0 pistettä. Kustakin tehtävästä on mahdollista saada +4 pistettä tai -4 pistettä.

Onko väite artikkelin mukaan oikein vai väärin?

75. Suomalaisen, hyvän koulun rakentamisessa nähdään erityisen tärkeänä (Sah)

Väite	Oikein	Väärin
a) opettajien ammattitaito.	X	
b) opettajien etiikka.	X	
c) koulujärjestelmän keskusjohtoisuus ja koordinointi.		X
d) opetussuunnitelmien valtakunnallinen yhdenmukaisuus.		X

76. Uno Cygnaeuksen mukaan tyttöjen voimistelu oli (Sar)

Väite	Oikein	Väärin
a) myönteistä.	X	
b) tuomittavaa.		X
c) koko kansaa kehittävää.	X	
d) Jumalan tahdon vastaista.		X

77. Työmarkkinoiden muuttuessa epävarmemmaksi, (N)

Väite	Oikein	Väärin
a) muodollisen koulutuksen merkitys korostuu.	X	
b) vaihtoehtoiset kouluttautumisen muodot tulevat tarpeettomiksi.		X
c) yleiset elämänhallintataidot menettävät merkityksensä.		X
d) ohjaus- ja neuvontapalvelujen saatavuuteen on tärkeää kiinnittää huomiota.	X	

78. Herbartilaisuudessa voimistelua pidettiin (Sar)

Väite	Oikein	Väärin
a) keskeisenä kouluaineena.		X
b) luonnon tarpeisiin perustuvana.	X	
c) yhteiskunnan tarpeisiin perustuvana.		X
d) naisemansipaation käynnistäjänä.		X

79. Niin sanottu toisen tien yhteiskuntamalli on saanut vaikutteita (Sah)

Väite	Oikein	Väärin
a) Iso-Britanniassa harjoitetusta konservatiivisesta politiikasta.	X	
b) Saksan yhdistymisen yhteydessä luodusta toimintakulttuurista.		X
c) reaganilaisesta talouden sääntelyn keventämisestä.	X	
d) pohjoismaisesta hyvinvointiyhteiskunnasta.		X

80. Deweyn kasvatustajattelussa (Sar)

Väite	Oikein	Väärin
a) opettajalla on ehdoton auktoriteetti.		X
b) toiminnallisuus on keskeistä.	X	
c) luovuudelle ei ole sijaa.		X
d) opitaan myös muilta oppilailta.	X	

81. Koulutuspolitiikassa standardointi tarkoittaa (Sah)

Väite	Oikein	Väärin
a) opettajankoulutuksen kansainvälisen vertailun mahdollistamista.		X
b) koulusaavutusten vertailua yhtenäisten kriteerien avulla.	X	
c) oppilaskohtaisen oppimistulosjärjestelmän kansainvälistä vertailua.		X
d) koulun kehittämisen kansainvälisen vertailun mahdollistamista.		X

82. Kolmannen tien koulutuspolitiikka perustuu (Sah)

Väite	Oikein	Väärin
a) koulujen yksilölliseen kehittämiseen.		X
b) sosiaalisiin verkostoihin kansalaistoiminnan aktivoijina.		X
c) tutkimukseen ja koulutuskokeiluihin.		X
d) vapaan kilpailun ja hyvinvointivaltion idean yhdistämiseen.	X	

83. Neljännen tien koulutuspolitiikassa etusijalle asetetaan (Sah)

Väite	Oikein	Väärin
a) professionaalisuus ja demokratia.	X	
b) keskusjohtoisuus ja kontrolli.		X
c) sosiaalinen vastuu.	X	
d) perustiedot ja taidot.		X

84. Sahlbergin artikkelin johtopäätös on, että nykypäivän suomalainen koulutuspolitiikka

Väite	Oikein	Väärin
a) on peruslogiikaltaan keskushallinnon ohjausvaltaa korostava.	X	
b) on kehittämissivioltaan konkreettinen ja selkeä.		X
c) on toimeenpantu globaalien koulureformien hengessä.		X
d) näyttäytyy kouluille toimenpide-ehdotuslistoina.	X	

85. Herbartilaisessa kasvatusajattelussa arvostettiin (Sar)

Väite	Oikein	Väärin
a) voimaa.		X
b) itsehillintää.	X	
c) kauneutta.	X	
d) siveellisyyttä.	X	

86. Nivalan artikkelin mukaan parhaan mahdollisen sosialisaaion tavoitteena on, että

Väite	Oikein	Väärin
a) yksilö omaksuu sekä lähiyhteisössään että laajemmassa yhteiskunnassa vallitsevat normit ja arvot.		X
b) yksilö yksilöllistyy omaksi itsekseen, ajattelevaksi, tuntevaksi ja tahtovaksi ihmiseksi.	X	
c) yksilö sopeutuu ympäröivän yhteiskunnan tiettyihin ehtoihin, mutta samalla muodostaa niihin persoonallisen suhteen.	X	
d) yhteiskunnan eri instituutiot ja toimintajärjestelmät toimivat hyvin ja tehokkaasti.		X

Tehtävissä 87–89 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +1 pistettä, väärästä vastauksesta -1/2 pistettä ja vastaamatta jättämisestä 0 pistettä.

87. Nuoren paikan löytämistä yhteiskunnassa ja yhteiskunnallista kasvua voidaan tarkastella integroitumisena yhteiskunnan seuraaviin toimintajärjestelmiin (A–C): (N)

- A. Taloudellinen toiminta
- B. Sosio-kulttuurinen toiminta
- C. Poliittinen toiminta

Mitkä nuorta koskevista väitteistä vastaavat parhaiten mitäkin toimintajärjestelmää?

Nuori...	A	B	C
a) kiinnittyy kulutusmarkkinoille.	X		
b) tekee toimivia koulutus- ja ammattivalintoja.	X		
c) toimii luovasti ja itseään toteuttaen.		X	
d) on kiinnostunut oman elämänsä ja lähiyhteisönsä elämisen ehdoista.			X
e) arvostaa ja kehittää sosiaalisia hyveitään.		X	
f) luo suhdetta sosiaalisiin verkostoihin ja viiteryhmiiin.		X	
g) tuntee ja tiedostaa oikeutensa taloudellis-sosiaaliseen tukeen.	X		
h) osallistuu omaa ympäristöä ja yhteiskuntaa koskeviin keskusteluihin ja yhteisiin toimintoihin.			X

88. Sahlberg jaottelee suomalaisen koulun kehittämisen (1988–2009) kolmeen aikakauteen (A–C):

- A. Teoreettinen ja menetelmällinen uudistuminen (1988–1995)
- B. Verkostoituminen ja itseohjautuva kehittäminen (1994–2002)
- C. Rakenteellinen ja hallinnollinen tehostaminen (2001–2009)

Yhdistä väitteet oikeaan aikakauteen.

Väite	A	B	C
a) Koulujen autonomian lisääminen		X	
b) Erinomaisuuden ylläpitäminen			X
c) Vallitsevien opetuskäytäntöjen kehittäminen	X		
d) Opetushallinnon rakenteiden purkaminen		X	
e) Tieto- ja oppimiskäsitysten kehittäminen	X		
f) Näkö-alattomuuden aiheuttama kriisi			X

89. Nivala viittaa seuraavilla käsitteillä (A–C) nuoren oman paikan etsimiseen.
 Artikkelin mukaan ne ovat:

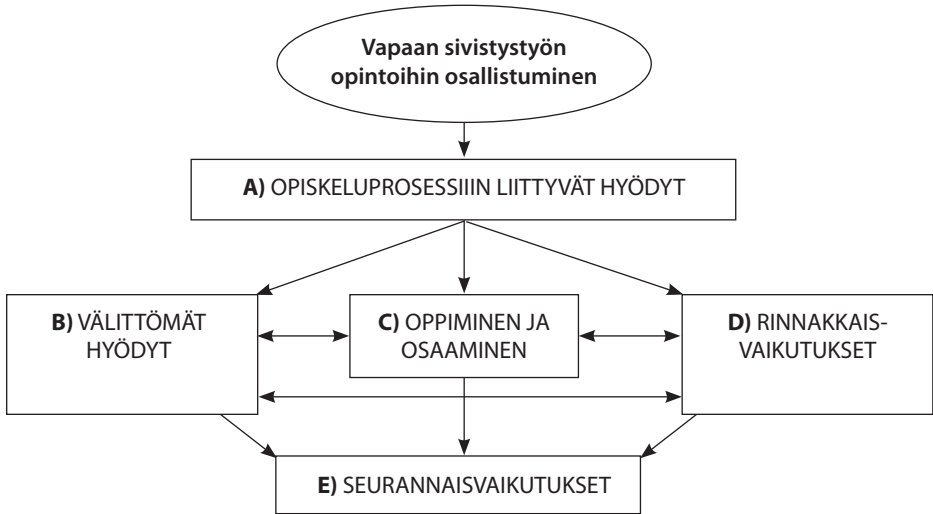
- A. Sosialisatio
- B. Integraatio
- C. Kansalaisuus

Yhdistä lausumat siihen sopivaan käsitteeseen.

Lausuma	A	B	C
a) Vahvistetaan tiedostavaa ja kriittistä asennetta omaksuttavia asioita kohtaan.	X		
b) Yksilö valmistautuu yhteiskunnan täysivaltaiseen jäsenyyteen.			X
c) Kulttuurista ja sosiaalista perintöä uusinnetaan.	X		
d) Yksilön tarpeet ja yhteiskunnan tarjoamat mahdollisuudet kohtaavat.		X	
e) Jokaisen tulisi löytää paikkansa yhteiskunnan sosiaalisessa järjestyksessä.		X	
f) Tuetaan ainutkertaisen yksilön parasta mahdollista kehitystä.	X		
g) Pyritään ratkaisemaan yhteiskunnan ulkopuolelle jäämisen ongelmia.		X	

Tehtävässä 90 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +1 pistettä, väärästä vastauksesta -1/4 pistettä ja vastaamatta jättämisestä 0 pistettä.

90. Yhdistä vapaan sivistystyön vaikutukset tai hyödyt (a–i) siihen kohtaan, johon ne Mannisen vapaan sivistystyön mallissa (kuviossa A–E) kuuluvat.

Vaikutukset tai hyödyt	A	B	C	D	E
a) Oppimisen ilo		X			
b) Jatko-opinnot		X			
c) Atk-taidot			X		
d) Itseluottamus				X	
e) Sosiaalinen vuorovaikutus	X				
f) Mielihyvä				X	
g) Yhteiskunnallinen osallistuminen					X
h) Tekemisen ilo	X				
i) Osaamisen jakaminen				X	

Tehtävissä 91–92 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +1 pistettä, väärästä vastauksesta -1/3 pistettä ja vastaamatta jättämisestä 0 pistettä.

91. Sarje tarkastelee naisvoimisteluliikkeen kasvatusnäkemysten muutosta eri pedagogisten suuntausten näkökulmista. Yhdistä luonnehdinnat seuraaviin pedagogisiin suuntauksiin (A–D):

- A. Herbartilainen
- B. Pestalozzilainen
- C. Deweylainen
- D. Reformipedagoginen

Rastita sopivin vaihtoehto.

Luonnehdinta	A	B	C	D
a) Naisvoimistelun tulee tähdätä kansanterveydellisiin kohteisiin.				X
b) Naisvoimistelussa vapaus on tärkeää.			X	
c) Naisten ruumiinharjoitukset ovat tärkeitä ulkonäön vuoksi.				X
d) Naisvoimistelussa ainoa oikea tavoite on siveellinen luonteenlujuus.	X			
e) Voimisteluliike ei kehitä vain voimistelijan ruumista, vaan myös luonnetta.		X		
f) Musiikki on voimistelussa hyödyllistä.			X	
g) Voimistelussa oppiaineena tulee käyttää sisältöjä, joihin oppilas voi kohdistaa harrastuksensa.	X			
h) Naisvoimistelun tulee sisältää pehmeätä ja siroa liikehdintää.				X
i) Naisvoimistelun ihanteena ovat aikuisten naisten herkästi tottelevat joukot.				X

Haastattelusitaatti	A	B	C	D
a) ”Tässä koulutuksessa on saanut paljon sellaisia vinkkejä, joiden avulla saan ehkä ratkaistua niitä ongelmia, joita juuri omassa työnkuvassani ja työolosuhteissani pidän vaikeimpina. Opin esimerkiksi tehokkaampaa ajankäyttöä.”			X	
b) ”Tällä kurssilla oikeastaan vasta tajusi, miten voimakkaasti ja huomaamatta tämä maailma on kuitenkin yhä tehty miehiä varten. Mutta onneksi sai kuitenkin myös valmiuksia yrittää murtaa perinteisiä sukupuolirooleja.”		X		
c) ”Ennen tätä kurssia en ollut tajunnutkaan, miten voimakkaasti kieli vaikuttaa siihen, miten me maailman näemme.”	X			
d) ”Koulutuksessa sai keinoja, joiden avulla voi kehittää itseään elinikäisenä oppijana. Ja sitähan työelämä nyky-yhteiskunnassa pakostakin vaatii; jos et ole jatkuvasti valmis oppimaan uutta, tulee äkkiä tilalle nuorempi kaveri.”				X
e) ”Historian opiskelu kansalaisopistossa on avannut minulle ihan uuden näkökulman siihen, mitä suomalaisuus oikeastaan on ja mitä kaikkea se voikaan tarkoittaa.”	X			

Tehtävän 93 kussakin kohdassa (a–f) oikeasta vastauksesta saa +1 pistettä, väärästä vastauksesta -1/2 pistettä ja vastaamatta jättämisestä 0 pistettä.

93. Holopainen ja Savolainen tarkastelevat artikkelissaan lukivaikeuksien yhteyttä masentuneisuuteen ja koulu-uupumukseen toisen asteen koulutuksen oppilailla. Oheisessa taulukossa esitellään nuorten koulu-uupumuksen summapistemäärät. Arvioi väitteitä taulukon perusteella ja rastita sopivin vaihtoehto.

A. Väite on taulukon perusteella oikein.

B. Väite on taulukon perusteella väärin.

C. Taulukon perusteella ei voi sanoa, onko väite oikein vai väärin.

Väite	A	B	C
a) Tutkimukseen osallistui enemmän poikia kuin tyttöjä.	X		
b) Lukiolaiset lukivaikeuksiset pojat olivat koulu-uupumuksen suhteen kaikkein homogeenisin ryhmä.		X	
c) Oppilaiden, joilla on lukivaikeuksia, näyttäisi olevan helpompaa päästä ammatilliseen koulutukseen kuin lukioon.			X
d) Lukivaikeuksisten oppilaisryhmien koulu-uupumuksen keskiarvo on kaikissa ryhmissä korkeampi kuin muiden oppilaiden.		X	
e) Ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevat tytöt on kaikkein heterogeenisin ryhmä koulu-uupumuksen suhteen.		X	
f) Kaikkein korkeimman pistemäärän koulu-uupumuksessa saanut yksittäinen henkilö löytyy ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevien tyttöjen ryhmästä.			X

Nuorten koulu-uupumuksen summapistemäärät (vaihteluväli 1–6)

<i>Sukupuoli</i>	<i>Oppilaitos</i>	<i>Lukivaikeus</i>	<i>Ka.</i>	<i>Kh.</i>	<i>N</i>
Tytöt	Aol	Luki	3,10	0,52	11
		Muut	2,31	0,70	34
	Lukio	Luki	2,62	0,64	11
		Muut	2,77	0,77	149
Poijat	Aol	Luki	2,10	0,71	44
		Muut	1,96	0,70	53
	Lukio	Luki	2,46	1,05	11
		Muut	2,33	0,67	101

Tehtävän 94 kussakin kohdassa (a–k) oikeasta vastauksesta saa +1 pistettä, väärästä vastauksesta -1/2 pistettä ja vastaamatta jättämisestä 0 pistettä.

94. Suomalaisen koulun kehittämisen ja globaalin koulureformiliikkeen väliltä on kahden viime vuosikymmenen ajalta löydettävissä selkeitä näkemys-eroja. (Sah)

Kumpaan koulun kehittämisen ajattelutapaan seuraavat kuvitteelliset erimaiden opetusministereiden lausunnot kuuluvat vai sopivatko ne kumpaankaan? Rastita sopivin vaihtoehto.

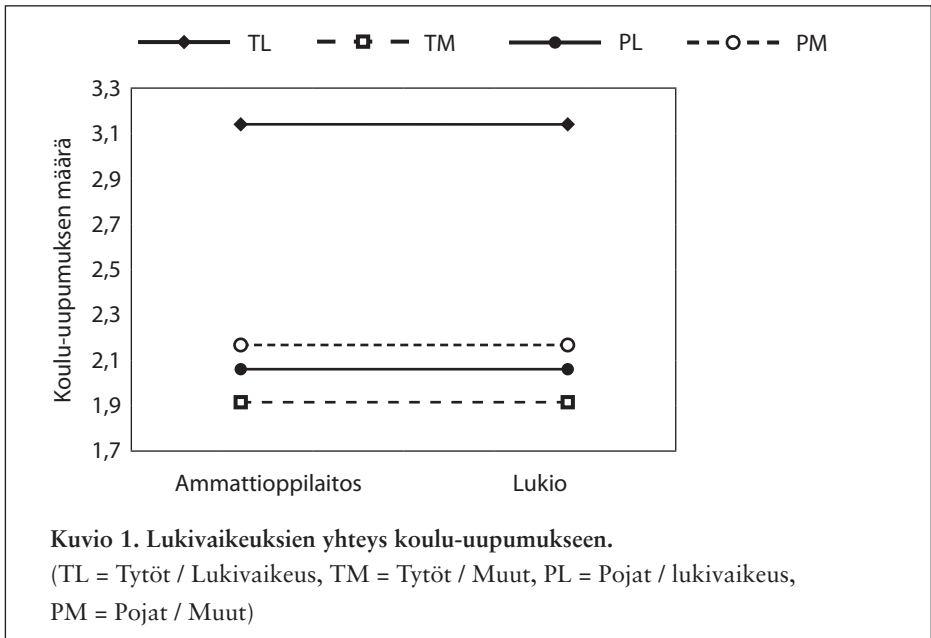
- A. Suomalainen koulun kehittäminen 1988–2009
- B. Globaali koulureformiliike 1988–2009
- C. Lausunto ei edusta kumpaakaan ajattelutapaa

Lausunto	A	B	C
a) ”Meidän koulutuspolitiikkamme lähtökohtana on ennen kaikkea tehokas opetus.”		X	
b) ”Pidämme erityisen tärkeänä tiedon saamista kouluista. Sitä varten olemme luoneet kattavia arviointijärjestelmiä, jotka toimivat erittäin hyvin.”		X	
c) ”Koulu on olemassa yhteiskuntaa, ei yksilöitä varten.”			X
d) ”Mehän olemme perinteisesti luottaneet opettajien ja koulun ammattitaitoon. Tästä periaatteesta myös nykyhallitus on pitänyt kiinni.”	X		
e) ”Kyllä me olemme aina lähteneet siitä että, koulutuspoliittisten uudistusten tulee olla huolellisesti suunniteltuja ja opetussuunnitelmatyön pitää olla selkeästi asiantuntijavirkamiesten toimialaa.”		X	
f) ”Vastoin opposition esittämää kantaa me emme hallituksessa ole priorisoineet ajatusta, että luopuisimme keskeisimmästä koulutuspoliittisesta ajatuksestamme eli perustaitojen kuten luku- ja kirjoitustaidon korostamisesta perusopetuksessa.”		X	
g) ”Perheen ja kasvatuksen tehtävänä on kansallisen identiteetin siirtäminen tuleville sukupolville. ”			X
h) ”Koulujen profiloituminen ja keskinäinen erilaistuminen on tärkeää, jotta vanhemmat osaavat tehdä lastensa kouluvalinnat asiaperustein.”		X	
i) ”Kaikkihan me olemme yhtä mieltä siitä, että yksilön elämämaailman keskeiset elementit ovat perhe, yhteiskunta ja valtio.”			X
j) ”Standardoitu opetus on ilman muuta ollut keskeisin tekijä koululaitoksemme saavutuksissa.”		X	
k) ”Perusopetuksemme tavoitteena on oppilaiden mahdollisimman laaja-alainen osaaminen.”	X		

Tehtävässä 95 i – 95 iii oikeasta vastauksesta kohdissa (a–d) saa +1/2 pistettä, väärästä vastauksesta -1/2 pistettä ja vastaamatta jättämisestä 0 pistettä. Kustakin kokonaisuudesta i–iii on mahdollista saada +2 pistettä.

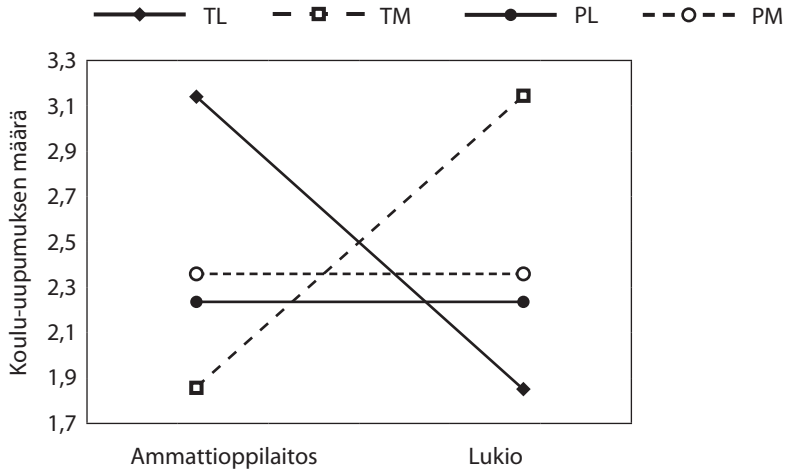
95. Holopaisen ja Savolaisen artikkelissa esitettiin kuvio lukivaikeuksien yhteydestä koulu-uupumukseen. Tuon kuvion pohjalta on laadittu kolme kuvitteelliseen aineistoon perustuvaa uutta kuviota. Tutki taulukkoa ja vastaa sen perusteella esitettyihin väitteisiin.

i. Vastaavatko väitteet (a–d) alla olevaa kuviota 1?

Väite	Kyllä	Ei
a) Tytöt ovat aina poikia uupuneempia.		X
b) Lukivaikeuksiset tytöt ovat uupuneempia kuin muiden ryhmien nuoret.	X	
c) Oppilaitoksen tyyppi ei ole yhteydessä koulu-uupumukseen.	X	
d) Sukupuoli on yhteydessä koulu-uupumukseen vain ammattioppilaitoksessa opiskelevilla.		X

ii. Vastaavatko väitteet (a–d) alla olevaa kuviota 2?

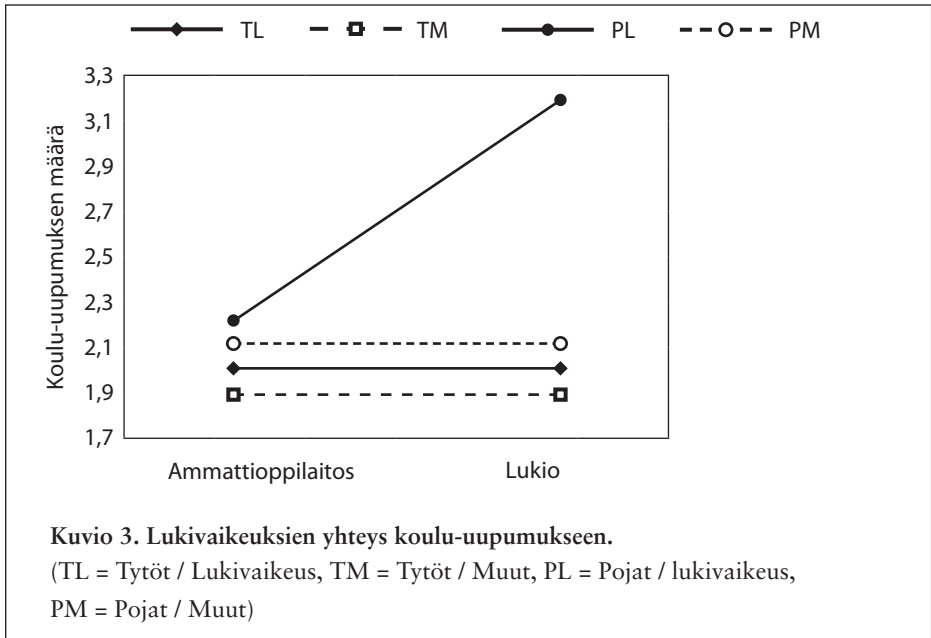

Kuvio 2. Lukivaikkeuksien yhteys koulu-uupumukseen.

(TL = Tytöt / Lukivaikeus, TM = Tytöt / Muut, PL = Pojat / lukivaikeus, PM = Pojat / Muut)

Väite	Kyllä	Ei
a) Oppilaitoksen tyyppi määrää sen, miten tytöillä lukivaikeus on yhteydessä koulu-uupumukseen.	X	
b) Lukivaikkeuksiset tytöt ovat uupuneempia kuin muut tytöt.		X
c) Sukupuoli ei ole yhteydessä koulu-uupumukseen.		X
d) Sukupuoli on yhteydessä koulu-uupumukseen vain lukiossa opiskelevilla.		X

iii. Vastaavatko väitteet (a–d) alla olevaa kuviota 3?

Väite	Kyllä	Ei
a) Vain sukupuoli on yhteydessä koulu-uupumukseen.		X
b) Lukivaikeuksiset tytöt ovat uupuneempia kuin muut tytöt vain ammattioppilaitoksissa.		X
c) Sukupuoli ei ole yhteydessä koulu-uupumukseen.		X
d) Lukivaikeuksiset pojat ovat selvästi muita ryhmiä uupuneempia vain silloin, kun he opiskelevat lukiossa.	X	